

# PERSBERICHT

11 april 2020



## Resultaten bevraging naar psychisch welbevinden bij zorgverleners: 3 tot 7 maal meer ernstige klachten

Op 31 maart lanceerde Zorgnet-icuro samen met een hele reeks partners het platform [www.dezorgsamen.be](http://www.dezorgsamen.be). Bedoeling is om iedereen die in de zorg werkt mentale ondersteuning te bieden, tijdens en na de Coronacrisis. Om te peilen naar het psychisch welzijn van zorgverleners lanceerde "De ZorgSamen" tijdens het eerste weekend van april via sociale media de eerste "ZorgSamen Barometer". Bijna 3000 zorgverleners uit alle beroepsgroepen, sectoren en provincies vulden de online enquête in. De resultaten tonen een bijzonder belangrijke impact op het gevoelsleven, psychisch functioneren en welbevinden van wie werkt in zorg en welzijn.

Precies 2918 personen participeerden aan de ZorgSamenBarometer. Ze komen uit heel diverse beroepsgroepen: verpleegkundigen, artsen, paramedici, opvoeders, managementfuncties, logistiek en technisch personeel.... De vragenlijst peilde naar de impact van de crisis tijdens de afgelopen week op persoonlijk vlak, professioneel vlak en stelde ook een aantal vragen over de sociale steun die zorgverleners ondervinden. Telkens wordt het verschil aangegeven met een normale situatie.

### Wat tonen de resultaten?

1. Er is een bijzonder grote impact op **persoonlijk vlak**: zorgverleners rapporteren 3 tot 7 maal meer negatieve gevoelens in vergelijking met normale omstandigheden.
  - Een zeer ruime meerderheid zegt "Onder druk te staan" (62%), "voelt zich vermoeid" (56%) en "Hyperalert" (62%). Normaal is dat slechts 24%, 22% en 22%.
  - 27% van de zorgverleners zegt "flashbacks" te hebben (normaal 8%), 23% spreekt over "concentratiestoornissen" (normaal 7%). Meer dan 1 op 3 zorgverleners (37%) geeft aan "angst" te hebben, terwijl in een normale situatie slechts 5% daarmee te maken heeft. Dat is een stijging met factor 7.
2. De **professionele** impact is eveneens niet te onderschatten.
  - Onder normale omstandigheden geeft 1 op de 10 zorgverleners aan te "twijfelen aan kennis en kunde" en 7% denkt er vaak aan te "stoppen met uitoefenen van het beroep". Begin april twijfelde 1 op 4 zorgverleners aan kennis en kunde, 15% dacht er vaak aan te stoppen met het beroep.
3. **Sociale steun** vinden zorgverleners vooral bij hun "partner" alsook bij de "eigen/directe collega's". Ze geven aan dat professionele steun vaak onvoldoende wordt benut.
  - Ruim 8 op 10 zorgverleners geeft aan positieve ervaringen te hebben met partners en collega's om emoties en gedachten te bespreken. Eveneens 8 op de 10 geven aan geen nood te hebben aan een gesprek "met de eigen huisarts"; meer dan 9 op de 10 geven aan geen nood te hebben aan een "anoniem gesprek via online-systeem" of met "helpdesk psychosociale opvang".
  - 14% van de deelnemers geeft aan dat ze een negatieve ervaring hadden wanneer ze hun emoties en gedachten deelden met hun leidinggeven. Daarnaast rapporteren 15% van deze zorgverleners dat ze niet met de leidinggevende gepraat hebben, maar er wel nood aan hadden. Rond dit thema is specifieke aandacht nodig in de woonzorgcentra en psychiatrie.
  - 17% van de deelnemers geeft aan dat ze nood hadden aan een gesprek met een psycholoog maar dat niet deden. In de woonzorgcentra is dat zelfs 24%.

De COVID19 pandemie is niet te vergelijken met een eenmalig incident of kortdurende stressperiode, maar zorgt voor langdurige druk. Deze bevraging toont aan dat de psychische noden bij de zorgverleners hoog zijn, en dat het ontwikkelen en aanbieden van een gepast zorgaanbod een absolute must is. De druk op de zorgverleners zal immers blijven, ook als het ergste van de pandemie voorbij is. Uitgestelde zorgvragen dienen dan immers ingehaald. De zorgbarometer leert dat het aanbod aan psychische ondersteuning breed beschikbaar moet zijn, voor alle zorgsectoren en beroepsgroepen, ongeacht hun functie, statuut of organisatie. Margot Cloet, gedelegeerd bestuurder Zorgnet-Icuro: "Wie vandaag in de zorgsector werkt, geef zich meer dan 100%. Met hart en ziel, dag en nacht. Een wit laken en een dagelijks applaus zijn mooie uitingen van maatschappelijke waardering, maar de mentale zorg voor wie zorgt moet verder gaan. Een én-én-én aanpak is nodig, zo leert de zorgsamen-barometer.



Het platform De ZorgSamen o.l.v. Zorgnet-Icuro wil in de komende weken samen met zijn partners inzetten op:

- Het versterken van zelfzorg-vaardigheden en ondersteuning door collega's: het platform biedt hiervoor nu al heel wat praktische tips en tools. Dit wordt zeer binnenkort uitgebreid met webinars.
- De enquête toont aan dat er veel nood is aan het versterken van de ondersteunende competenties van direct leidinggevenden. Hier zal het platform prioritair werk van maken.
- We willen ook sterk inzetten op de toeleiding naar professionele hulp. Uit ervaring weten we dat zorgverleners niet gemakkelijk zelf de stap zetten naar professionele hulp.

De ZorgSamen Barometer wordt in het weekend van 2 mei herhaald. Meer informatie over doelstelling en aanpak van het platform: [www.dezorgsamen.be](http://www.dezorgsamen.be)

**De ZorgSamen Barometer** is een initiatief van het consortium "De Zorg-Samen" o.l.v. Zorgnet Icuro. De Barometer is een interuniversitaire bevraging die wordt gecoördineerd door Prof. Kris Vanhaecht (LIGB-KU Leuven).

Samenstelling van het consortium De ZorgSamen, zie: <https://www.dezorgsamen.be/wie-zijn-we/>

#### Contact voor de pers

Prof. Dr. Kris Vanhaecht, LIGB-KU Leuven, via [kris.vanhaecht@kuleuven.be](mailto:kris.vanhaecht@kuleuven.be) of 0476/55.04.37

Lieve Dhaene, adviseur communicatie Zorgnet Icuro, [lieve.dhaene@zorgneticuro.be](mailto:lieve.dhaene@zorgneticuro.be) of 0486/94.86.59